

Sygn. akt VIII U 1822/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2017 roku w Lublinie

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 marca 2015 roku znak (...)

oddala odwołanie.

VIII U 1822/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ust. 1, w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. nr 1442 tekst jedn. z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 3 lit. a i art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166/1 z 30.04.2004 r.), art. 16 ust. 1, 2, 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284/1 z 30.10.2009), a także art. 14 ust. 5b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 roku zmieniającym Rozporządzenie nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz Rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz. Urz. UE z 8.06.2012 roku nr L 149) stwierdził, że w okresie od 1 lutego 2011 roku do 31 maja 2012 roku z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce i pracy najemnej wykonywanej na rzecz litewskiego pracodawcy na terenie Republiki Litewskiej wobec R. K. zastosowanie ma polskie ustawodawstwo w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu decyzji podano, że wobec braku zastrzeżeń właściwej instytucji Litwy ustalone tymczasowe polskie stało się ostatecznym dla wnioskodawcy (decyzja k. 27-32 a.u.).

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł w dniu 15 kwietnia 2015 roku R. K.. Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że od dnia 1 lutego 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku podlegał ubezpieczeniom społecznym w Republice Litewskiej jako osoba wykonująca pracę na terenie tego państwa. Nadto wniósł o rozpoznanie sprawy także pod nieobecność wnioskodawcy (k. 2-8 a.s.) Do wniosku przedłożył pismo litewskiej instytucji ubezpieczeniowej, w którym instytucja ta zwraca się ocenę zakresu działalności prowadzonej przez R. K. i ponowne rozpatrzenie sprawy ustalenia stosowalności aktów prawnych w stosunku do okresu od 1 lutego 2011 roku do 31 maja 2012 roku (k. 9-11 a.s.).

ZUS wnosił o oddalenie odwołania podnosząc argumenty jak w zaskarżonej decyzji. Podniesiono ponownie, iż informacje uzyskane od litewskiej instytucji ubezpieczeniowej nie dają podstaw do zastosowania wobec wnioskodawcy przepisu art. 13 ust. 1 lit. b) w zw. z rt. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zaś argumenty podnoszone w odwołaniu nie wnoszą niczego nowego do sprawy i nie mogą stanowić podstawy do zmiany decyzji (k. 13-14 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. K. prowadzi od maja 2004 roku działalność gospodarczą, której przedmiotem jest przewóz osób (taxi). Działalność ta jest wykonywana do chwili obecnej i nie była zawieszana (bezsporne).

Z tytułu prowadzenia tej działalności wnioskodawca dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego (bezsporne).

W dniu 12 grudnia 2013 roku wnioskodawca zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z informacją, iż od dnia 1 lutego 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w litewskiej firmie (...) z siedzibą w W.. Posiadał w związku z tym numer ubezpieczenia społecznego (...)– (...). Zatrudniony był na stanowisku konsultanta ds. marketingu, a do jego obowiązków należało oferowanie i promowanie osobom fizycznym i firmom z terenu Litwy produktów, których dystrybucją zajmował się jego pracodawca. Powyższe czynności wykonywał wykorzystując kontakty własne, rodzinne i inne, nie miał w związku z tym stałego miejsca zamieszkania na Litwie. Na podstawie powyższej informacji wniósł o potwierdzenie czy podlega pod ustawodawstwo Litwy w zakresie ubezpieczenia społecznego na podstawie art. 13 ust 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku jako osoba wykonująca pracę najemną i prace na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej (k. 1 akt ZUS). Do pisma dołączył umowę o pracę zawartą z (...) (k 3-7 akt ZUS).

Na podstawie powyższego oświadczenia wnioskodawcy i dołączonych dokumentów, ZUS w dniu 31 stycznia 2014 roku ustalił, że od dnia 1 lutego 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku, na podstawie art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004, podlega ustawodawstwu litewskiemu. W piśmie wskazano, że powyższe ustalenie ma charakter tymczasowy i opiera się na przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentach. Może zostać ono unieważnione, m.in. wtedy gdy właściwa instytucja na Litwie będzie miała istotne zastrzeżenia, co do określenia ustawodawstwa właściwego. Ustawodawstwo słowackie stanie się ostateczne w terminie 2 miesięcy od poinformowania o tym fakcie przez oddział ZUS litewskiej instytucji właściwej, jeśli nie zgłosi ona zastrzeżeń do ustalonego ustawodawstwa. Wskazano też o konieczności wystąpienia do litewskiej instytucji właściwej o potwierdzenie ubezpieczenia litewskiego zaświadczeniem A1 (pismo ZUS z 31 stycznia 2014r. k. 11 akt ZUS).

Powyższe pismo o ustaleniu tymczasowego ustawodawstwa zostało przesłane także do wiadomości ubezpieczeniowej litewskiej instytucji właściwej – V. V.. (k. 12 akt ZUS).

W odpowiedzi na powyższe do ZUS w L. wpłynęło w dniu 25 lutego 2014 roku pismo nadesłane przez litewską instytucję ubezpieczeniową, w którym prosi ona o dodatkowe informacje związane z prowadzoną przez skarżącego w Polsce działalnością gospodarczą, w tym jaki jest dochód wnioskodawcy z tej działalności. Jednocześnie instytucja ta wskazała, iż nie posiada żadnych udokumentowanych dowodów świadczących o tym, że R. K. celowo jeździł do

pracy w W., a nadto iż znaczna odległość i koszty ewentualnych podróży w porównaniu z otrzymywanymi dochodami na Litwie nie są adekwatne i brak jest w tym postępowaniu jakiegokolwiek logiki ekonomicznej (tłumaczenie pisma k. 19-21 akt ZUS).

Na podstawie tych informacji (...) Oddział w L. ustalił, iż praca odwołującego na Litwie ma charakter marginalny. Powołał się przy tym na punkt 5b artykułu 2 zgodnie z którym „praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowania ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego” Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 roku zmieniające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004. W związku z powyższym w okresie od dnia 1 lutego 2011 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawcę objęto polskim systemem ubezpieczeń społecznych. R. K. poinformowano o tym fakcie pismem z dnia 14 marca 2014 roku (k. 23 akt ZUS).

W dniu 12 lutego 2015 roku skarżący wezwał organ rentowy do niezwłocznego wydania decyzji w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego w stosunku do jego osoby (k. 25 akt ZUS).

W związku z tym skarżoną decyzją z dnia 11 marca 2014 roku ZUS stwierdził, że w okresie od 1 lutego 2011 roku do dnia 31 marca 2012 roku z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce i pracy najemnej wykonywanej na rzecz litewskiego pracodawcy na terenie Republiki Litewskiej przez R. K. zastosowanie ma polskie ustawodawstwo w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej (k. 27 -32 akt ZUS).

W toku niniejszego postępowania, w dniu 22 marca 2017 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. wpłynęło pismo z litewskiej instytucji ubezpieczeniowej - (...) Oddziału w W. wskazujące, że między innymi dla R. K. zatrudnionego w (...) ma być w okresie od 1 lutego 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku stosowane ustawodawstwo w systemie ubezpieczeń społecznych w Rzeczypospolitej Polskiej (pismo k. 49 a.s. wraz z załącznikami).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach sprawy, która składała się z dokumentacji przedłożonej przez wnioskodawcę oraz dokumentów stanowiących korespondencję pomiędzy ZUS a wnioskodawcą oraz pomiędzy ZUS a litewską instytucją właściwą. Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca złożył takie dokumenty do ZUS oraz, że w nawiązaniu do nich zarówno ZUS jak i litewska instytucja ubezpieczeniowa podjęli czynności w celu ustalenia ustawodawstwa właściwego.

Z analizy powyższego wynika kilka bezspornych faktów. Mianowicie to, że wnioskodawca prowadzący w Polsce działalność gospodarczą zawarł umowę o pracę z pracodawcą, który miał zarejestrowaną działalność na terenie Republiki Litewskiej. Z tytułu zawartej umowy wnioskodawca został zgłoszony do ubezpieczeń na Litwie. Na tej podstawie ZUS ustalił wnioskodawcy tymczasowe ustawodawstwo litewskie. Jednakże właściwa litewska instytucja ubezpieczeniowa już pismem z dnia 25 lutego 2014 roku wyraziła zastrzeżenie do ustalonego tymczasowego ustawodawstwa litewskiego, wskazując na brak logiki ekonomicznej w zatrudnieniu wnioskodawcy na Litwie przez 1 dzień w miesiącu za wynagrodzeniem, które nie pokrywało kosztów podróży z L. do W.. W tych okolicznościach Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem poinformował wnioskodawcę, iż ustalił że praca marginalny charakter jego zatrudnienia na Litwie, co z kolei spowodowało objęcie go polskim systemem ubezpieczeń społecznych. Ostatecznie potwierdzono to zaskarżoną decyzją z dnia 11 marca 2015 roku

ZUS nie czynił żadnych własnych ustaleń w zakresie dotyczącym faktycznego wykonywania na Litwie pracy najemnej przez wnioskodawcę. Ustalenia te były przedmiotem zainteresowania instytucji właściwej miejsca wykonywania zatrudnienia czyli instytucji litewskiej. To właśnie strona litewska miała wątpliwości dotyczące faktycznego wykonywania pracy wnioskodawcy biorąc pod uwagę osiągnięty z niej dochód w zestawieniu z potencjalnymi kosztami podróży pomiędzy miejscem zamieszkania ubezpieczonego a miejscem wykonywania przez niego zatrudnienia wynikającego z umowy o pracę. W wyniku wykonanych czynności kontrolnych, w tym zobowiązania do pracodawcy (...) do uściślenia danych ubezpieczonego litewska instytucja ubezpieczeniowa podjęła określone działania, w tym

decyzję o usunięciu z Rejestru Ubezpieczonych w Republice Litewskiej państwowym ubezpieczeniem społecznym i otrzymujących świadczenia z Funduszu Państwowego (...) R. K.

W ten sposób została w ocenie Sądu zrealizowana zasada procedury dialogu i koncyliacji w zakresie określania ustawodawstwa właściwego przewidziana w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 dotycząca ustanowienia procedury stosowania art. 13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie R. K. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zasady ustalania właściwego ustawodawstwa regulują przepisy powołanych wyżej rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166/1 z 30.04.2004 r.) i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284/1 z 30.10.2009)

Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit a) powołanego rozporządzenia nr 883/2004 osoba, wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

W myśl art. 16 ust. 1, 2 rozporządzenia nr 987/2009 osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania. Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego 883/2004 oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego 987/2009. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia 883/2004 - osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeśli wykonuje taką pracę w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1.

Według art. 5 ust. 1 rozporządzenia 987/2009 dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż Sąd Najwyższy przyjął m.in. w postanowieniu z dnia 27 września 2016 roku, sygn. akt I UZ 14/16, że wyznaczone zakresem art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego obowiązki instytucji właściwej miejsca świadczenia pracy sprowadzają się do udzielenia (także z własnej inicjatywy) stosownych wyjaśnień i przedstawienia swojego stanowiska (opinii) odnośnie do ustawodawstwa właściwego i ani przepisy rozporządzenia wykonawczego, ani decyzja Nr (...) Komisji Administracyjnej nie stawiają w tym zakresie żadnych wymagań formalnych, w szczególności nie wymaga się wydania przez instytucję właściwą miejsca wykonywania pracy najemnej formalnej decyzji w indywidualnej sprawie. Opinia ta może zatem przybrać postać pisma (informacji), stąd dla oceny, czy przedstawione w nim stanowisko ma zastosowanie do indywidualnej sytuacji zainteresowanego występującego z wnioskiem o ustalenie ustawodawstwa, ważna jest jego treść. Jeśli wynika z niej, iż zaistniała sytuacja tego rodzaju, że praca na terenie kraju członkowskiego nie może być brana pod uwagę dla celów określenia mającego zastosowanie „ustawodawstwa” ponieważ np. firma – pracodawca jest „firmą skrzynkową”, to jest to równoznaczne z wyrażeniem stanowiska odnośnie do braku tytułu do podlegania ubezpieczeniu społecznemu wszystkich pracowników zgłoszonych do ubezpieczenia przez tego pracodawcę, a w konsekwencji stanowiska o braku konkurencji tytułów

ubezpieczenia w rozumieniu art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego. W takiej sytuacji Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wydając decyzję o ustaleniu ustawodawstwa polskiego, nie dokonuje nieuprawnionej, „samodzielnej” oceny stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia zainteresowanego w kraju członkowskim, ale jedynie uwzględnia stanowisko tamtejszej instytucji ubezpieczeniowej.

Jeśli zaś chodzi „wspólne porozumienie”, o którym mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, to ustawodawca unijny również i jemu nie nadał jemu jakiegś instytucjonalnej formy. Zatem „wspólne porozumienie” może polegać na poinformowaniu przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy najemnej o swoim stanowisku odnośnie do nieistnienia ważnego tytułu do ubezpieczenia społecznego na terytorium jej państwa; wydaniu przez instytucję właściwą miejsca zamieszkania decyzji w indywidualnej sprawie (o charakterze tymczasowym - w trybie art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego) o stosowaniu ustawodawstwa krajowego i zaakceptowaniu tej decyzji przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy (niewniesieniu zastrzeżeń - art. 16 ust. 3 in fine rozporządzenia wykonawczego) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia z dnia 19 maja 2016 r., III AUa 1489/15, LEX nr 2057039, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2017 roku, sygn.. akt II UK 248/16, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 roku, sygn. akt 297/15).

Dodać też należy, że w sytuacji, gdy obie instytucje właściwe dojdą do wspólnego porozumienia, to ono ma decydujące znaczenie dla ustalenia ustawodawstwa właściwego, gdyż przepisy art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia podstawowego mają na celu wyeliminowanie podwójnego (lub wielokrotnego) ubezpieczenia w różnych państwach członkowskich albo zapobieżenie sytuacji, w której dana osoba nie będzie podlegała żadnemu ustawodawstwu, a nie ustalenie ubezpieczenia korzystnego dla zainteresowanego (ze względu na wysokość składek). Zatem z punktu widzenia ustalenia ustawodawstwa w trybie art. 16 rozporządzenia wykonawczego istotne jest, aby w jego wyniku zainteresowany został objęty ubezpieczeniem tylko w jednym państwie członkowskim. Wprawdzie odbywa się to z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia podstawowego zawierające normy kolizyjne, ale nie oznacza to, że zainteresowany może w oparciu o nie kwestionować przed organem jednego państwa członkowskiego (miejsca zamieszkania) wspólne porozumienie, a właściwie weryfikować stanowisko zajęte przez drugie państwo członkowskie (miejsca wykonywania pracy najemnej) o nieistnieniu w tym państwie ważnego tytułu ubezpieczenia, żądając ustalenia wybranego przez siebie ustawodawstwa. Temu bowiem służy inna instytucja koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a mianowicie ustanowione w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego uprawnienie zainteresowanego do wystąpienia do instytucji danego państwa członkowskiego z wnioskiem o wydanie poświadczenia na formularzu A1, a wówczas ocena takiego żądania należy do organów i instytucji właściwych tego państwa członkowskiego. Poświadczenie ustawodawstwa (dokument) na formularzu A1 jest ogólnoeuropejskim dokumentem służącym do potwierdzenia podlegania ubezpieczeniom społecznym na terenie innych krajów członkowskich Unii Europejskiej niż kraj, którego dana osoba jest obywatelem i gdzie ma stałe miejsce zamieszkania. Potwierdza to orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu (obecnie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej), odnoszące się do badania treści formularza E-101, który został obecnie zastąpiony przez formularz A1, zachowujące aktualność również na gruncie obecnie obowiązującego rozporządzenia wykonawczego, które zastąpiło rozporządzenie Rady EWG Nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia 1408/71 (Dz. Urz. WE L 74 z 27 marca 1972 r.). W wyroku z dnia 26 stycznia 2006 r., w sprawie R. (...) S. Z. przeciwko H. N., C-2/05 (LEX nr 226253).

Należy w tym miejscu wskazać też na utrwalony pogląd Sądu Najwyższego, że o ważności tytułu ubezpieczenia społecznego na terytorium danego państwa władczo rozstrzygnąć może organ tego tylko państwa, natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i sąd ubezpieczeń społecznych jest pozbawiony kompetencji do samodzielnej oceny stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim (por. wyroki: z 11 września 2014 r., II UK 587/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 13; z 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, OSNP 2014 nr 3, poz. 47; z 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15, LEX nr 1977828; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II UZP 2/10, OSNP 2010 nr 17-18, poz. 216). Wskazany brak kompetencji tyczy się także oceny pracy wykonywanej w innym państwie członkowskim jako marginalnej, a to przede wszystkim dlatego, że przepisy art. 16 rozporządzenia wykonawczego adresowane są do państw członkowskich i określają sposób postępowania właściwych

organów tych państw w celu ustalenia wspólnego stanowiska odnośnie do ustawodawstwa, któremu podlega zainteresowany. Tak wyznaczony przedmiot postępowania oraz jego cel (doprowadzenia do sytuacji podlegania ustawodawstwu jednego państwa) determinuje zakres kontroli przez sąd ubezpieczeń społecznych decyzji organu rentowego o ustaleniu ustawodawstwa właściwego. Mianowicie, w postępowaniu zapoczątkowanym odwołaniem od takiej decyzji sąd bada wyłącznie to, czy zachowana została właściwa procedura gwarantująca osiągnięcie celu zakładanego przez koordynację systemów zabezpieczenia społecznego, nie ma natomiast uprawnienia do badania zasadności stanowiska zajętego przez inne państwo członkowskie (zaakceptowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych). Jest tak dlatego, że, po pierwsze, postępowanie to nie przewiduje arbitralnych decyzji państwa miejsca zamieszkania, wymagając wspólnego porozumienia z innym zainteresowanym państwem członkowskim, po drugie, nawet w wypadku sporu, to nie sąd jest arbitrem rozstrzygającym, jakie ustawodawstwo będzie miało zastosowanie. Wynika to w sposób jednoznaczny z art. 6 ust. 3 w związku z art. 16 ust. 4 in fine rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którym, w przypadku gdy zainteresowane instytucje lub władze nie osiągną porozumienia co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, a Komisja Administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę. Dalej idąc, żaden z przepisów rozporządzenia wykonawczego nie obliguje państwa miejsca zamieszkania do wdania się w spór z państwem świadczenia pracy najemnej w sytuacji, gdy zainteresowany kwestionuje stanowisko tego ostatniego państwa o niemożności zaakceptowania tymczasowego określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa. Co istotne także, przepisy rozporządzenia wykonawczego nie przewidują arbitralnego „odstąpienia” od wspólnego porozumienia. Ostateczne ustalenie ustawodawstwa właściwego stanowi jeden z dokumentów poświadczających sytuację danej osoby, wydanych przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego w rozumieniu art. 5 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (por. cytowany wyżej wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2017 roku, sygn. akt II UK 248/16).

Końcowo wskazać należy, że zainteresowanym w rozumieniu art. 477¹¹ k.p.c. jest podmiot, którego praw i obowiązków bezpośrednio dotykać może wynik toczącej się sprawy. Nie chodzi o zainteresowanie w sensie potocznym ani o automatyczne przypisywanie drugiej stronie kwestionowanej umowy tego przymiotu. W ocenie Sądu Najwyższego pracodawca zatrudniający ubezpieczonego za granicą nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania ubezpieczonego przeciwko organowi rentowemu o wydanie zaświadczenia o podleganiu ubezpieczeniom społecznym (art. 477¹¹ § 2 k.p.c.) przy czym powyższego nie zmienia sytuacja, w której kwestionowana jest ważność umowy przez niego zawartej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., I UK 236/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 28, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 roku, sygn.. akt II UK 297/15).

W niniejszej sprawie litewska instytucja ubezpieczeniowa, po przeprowadzeniu własnego postępowania, usunęła R. K. z rejestru ubezpieczonych.

Zasady obejmowania ubezpieczeniami społecznymi osób prowadzących pozarolniczą działalność na terenie Polski regulują przepisy powołanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. nr 1442 tekst jedn. z późn. zm.)

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność i zgodnie z art. 13 pkt 4 tej ustawy osoby te podlegają ubezpieczeniom społecznym - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który działalność została zwieszona.

Biorąc więc pod uwagę przywołane przepisy oraz powyższe uwagi zaskarżoną decyzją należało uznać za trafną, gdyż brak jest podstaw do jej zmiany.

Mając powyższe uwagi na względzie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.